

troet, at, naar Provst Winther i Gimlinge har misforstaaet Sagen, have de alle misforstaaet den. Der er ganske vist en Provst i Dronninglund eller i alt Fald i Hjørring Amt, som ogsaa har misforstaaet Spørgsmaalet. Han har misforstaaet det paa den Maade, at han har opfattet det, som om han skulde beregne, hvor meget Lovens Gjennemførelse vilde koste for hele Landet, og han er kommen til et Resultat, som i og for sig er mærkeligt nok, idet han meget nær er kommen til den samme Sum, som vi fandt ud ved at sammenlægge Summen efter alle Provfisternes Indberetning fra hele Landet. Hvorvel det er en Misforstaaelse, kan det dog nok være, at det Resultat, han er kommen til, alligevel er rigtigt. Naar jeg ønsker endnu engang at nævne disse Tal, som vi ere komne til, gjør jeg det ikke alene for Folkethingets Skyld, men jeg gjør det, for at Befolkningen kan komme til at se klart, hvad det egentlig er, der fordrres for de Smaainger, som vindes. Jeg maa hævde, at jeg tror, at disse Tal i alt Væsentligt ere rigtige, og jeg tror snarere, at de ere for lave end for høie. Jeg vil ogsaa gjøre opmærksom paa, at der er adskillige Provster, fra hvem ingen Indberetning er modtagen, og selv Provst Winthers 34,000 Kr. ere ogsaa trufne fra. Dette medfører, at Summen i Virkeligheden vil blive større, end den er bleven. Jeg skal nævne de Tal, vi kom til ved at sammenlægge Provfisternes Erklæringer. Der vil derefter medgaa til nye Skolebygninger 5,960,000 Kr., yderligere Lønning aarlig 1,720,000 Kr., Skoleinspektørernes Lønning aarlig 150,000 Kr. Dertil kommer saa Renten af Anlægskapitalen for nye Bygninger, Vedligeholdelsesudgifterne af de nye Bygninger, Assurance o. s. v. Endelig maa hertil regnes Alderstillaag og Pension til Skolelærere. Jeg tror derfor, at den mindste Sum, der kan nævnes, er den, som det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (Højmark) nævnte, nemlig 6 Millioner strax og mellem 2 og 3 Millioner aarlig. Jeg tror, at det ærede Medlem sagde 3 Millioner, men saa høit tør jeg ikke gaa, og jeg bliver staaende ved mellem 2 og 3 Millioner. Ved at nævne Summen til Skoleinspektørerne er jeg bleven opmærksom paa, at den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet i sit Foredrag har kritiseret Beregningsmaaden af Skoleinspektørernes Lønning, og formelt vil jeg indbrømme, at han har Ret. Skoleinspektørernes Lønning er ikke saa høi som angivet af det ærede Medlem for Bogenfse, nemlig 4,300

Kr.; men en Følge af Skoleinspektørinstitutionen vil blive, at der vil medgaa 4,300 Kr. til hver Skoleinspektør foruden 6 Kr. daglig i Diæter. Jeg anser denne Lønning for at være for høi, naar vi i det Hele taget skulle have Skoleinspektører.

Sluttelig skal jeg omtale nogle Bemærkninger, som fremkom fra det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen). Vel var jeg opmærksom paa, at det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Buss), som særlig maa søle sig kaldet til at modsigte de Bemærkninger, jeg vil omtale, begjærede Ordet strax, og jeg kan altsaa gaa ud fra, at han nok vil svare. Jeg skal derfor lade Sagen i sine Enkeltheder ligge til ham; men jeg tror, at en almindelig Bemærkning og en almindelig Protest mod den Anskuelse, som det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds udvalgte, kan være paa sin Plads. Det ærede Medlem havde en hel Del mod Friskolen og især det, at der fortælles Eventyr. Vel indbrømmer han, at Eventyr kunne være meget gode og tankevækkende og meget lærerige; men der er en Maade at anvende Eventyr paa, som han paa ingen Maade kan lide, og det er, som han omtalte, naar Eventyrene blive anvendte saaledes, at de snævre det Parti, han tilhører. Der er ingen af os, der kan lide at blive snæret. Men fordi en Friskolelærer engang har anvendt et Eventyr saaledes, at det har snæret det ærede Medlem, derfor er det ikke noget Bevis paa, at Eventyrene anvendes slet i Friskolen eller gjøre Skade. Det ærede Medlem bemærkede imod Friskolen, som jeg mener, han har set aller mest slet paa, at Friskolen bevirkede, at der blev talt forskellige Dialekter og holdt paa de forskellige Landstabsmaal, og han støttede dette paa, at det ærede Medlem fra Ribe talte Sydsk, og han sagde, at det var Friskolejydsk. Jeg tror, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds her er fuldstændig i Vilbavelse om, hvad vort Modersmaal egentlig er; han synes efter sine Udtalelser at mene, at Skriftsproget er vort Modersmaal. Jeg er deri fuldstændig uenig med ham; Skriftsproget er kun et Afbillede af Modersmaalet, Modersmaalet er det levende Ord, det Sprog, vi tale. Jeg vil paa ingen Maade som Sjællandere have den Me, som vi egentlig vilde faae af det ærede fynske Medlem, at vort Sprog skulde være bedre end Fynsk og Sydsk, fordi det har faaet et saadant Afbillede. Det kan ikke negtes, at det sjællandske Landmaal er afbildet i Skrift-